

Bruselj, 24. november 2021
(OR. en, de, pl, fr)

Medinstitucionalna zadeva:
2020/0361(COD)

13203/21
ADD 1 REV 2

COMPET 737
MI 772
JAI 1126
TELECOM 388
CT 132
PI 100
AUDIO 98
CONSOM 231
CODEC 1367
JUSTCIV 165

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Svet
Št. predh. dok.:	13203/21 ADD1 REV 1
Št. dok. Kom.:	14124/20 + COR1 + ADD1
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES – splošni pristop – izjave

IZJAVA DANSKE

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES

Danska podpira kompromisno besedilo predsedstva, da bi splošni pristop sprejeli na seji Sveta za konkurenčnost 25. novembra 2021.

Na splošno podpira splošni cilj posodobitve horizontalnih pravil, ki opredeljujejo odgovornosti in obveznosti ponudnikov digitalnih storitev, zlasti spletnih platform.

Vendar pa močno obžaluje, da uredba ne določa obveznosti glede odgovornosti uvoznika. Težava je, da v Uniji ni nikogar, ki bi bil odgovoren v primerih, ko spletne tržnice trgovcem omogočajo, da svoje proizvode in storitve iz tretjih držav prodajajo neposredno evropskim potrošnikom. Slednji so v več primerih prejeli nevarne in nezakonite proizvode ter bili žrtev sistema, ki ga imamo danes. Izjeme od odgovornosti tako ohranjajo pravno vrzel pri uvozu blaga, ki ni v skladu z zakonodajo EU, in škodujejo ne le varstvu potrošnikov, temveč tudi konkurenčnosti evropskih podjetij. Danska si je v zvezi s tem prizadevala za ambicioznejšo uredbo, ki bi zagotovila, da je za proizvode, ki vstopajo na evropski trg, vedno odgovoren subjekt v EU – ne glede na to, ali se proizvodi prodajajo zunaj spleta ali na spletu.

Upamo, da bo naša zahteva v zvezi z odgovornostjo uvoznikov ustrezno in resno upoštevana v naslednji fazi pogajanj.

Danska sicer pozdravlja ukrepe iz oddelka 3A, ki spletne tržnice obvezujejo k izpolnjevanju dodatnih zahtev za zagotovitev varstva potrošnikov in varnosti proizvodov, ki se prodajajo evropskim potrošnikom, vendar se s tem njeno stališče ne spremeni.

IZJAVA NEMČIJE

Uredba o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES

Splošni pristop

Izjavačasne vlade Zvezne republike Nemčije za zapisnik

Nemčija podpira besedilo, ki ga je predložilo predsedstvo, da bi se na seji Sveta za konkurenčnost 25. novembra 2021 dogovorili o splošnem pristopu. Zlasti pozdravljamo krepitev pristojnosti Evropske komisije pri opredeljevanju, spremljanju in nadziranju zelo velikih spletnih platform in zelo velikih spletnih iskalnikov. To bo zagotovilo učinkovito izvrševanje določb akta o digitalnih storitvah. Obenem pa poudarjamo, da je treba akt v prihodnjih pogajanjih z Evropskim parlamentom še izboljšati, da bi bil še učinkovitejši.

Za nas je ključno, da se v Nemčiji ohrani sedanji visoki standard zaščite otrok in mladostnikov v medijih, ki temelji na mednarodnih zahtevah (Konvencija ZN o otrokovih pravicah in splošni komentar Odbora za otrokove pravice št. 25 o otrokovih pravicah v digitalnem okolju). To je treba z določbami akta o digitalnih storitvah na vsak način zagotoviti, na primer z ustreznimi možnostmi odstopanj, ki bi dovoljevala višje standarde.

Nemčija pozdravlja dejstvo, da bo z aktom o digitalnih storitvah vzpostavljen enoten pravni okvir za boj proti nezakonitim spletnim vsebinam. Vendar se zavzemamo za to, da bi bile določbe o obveznostih glede brisanja in s tem povezanih rokih za zelo velike spletne platforme ambicioznejše in pravno zavezujoče. Poleg tega bi bilo treba jasneje določiti obveznosti ponudnikov storitev gostovanja glede uradnega obveščanja organov kazenskega pregona in pravosodnih organov v skladu s členom 15a. Države članice bi morale imeti možnost, da same določijo, za katera kazniva dejanja velja obveznost uradnega obveščanja na njihovem ozemlju. V zvezi z zelo velikimi spletnimi platformami bi morale imeti države članice možnost, da v svojem nacionalnem pravu obveznost uradnega obveščanja razširijo na kazniva dejanja, ki ogrožajo demokratično skupnost ali trajno negativno vplivajo na uresničevanje svobode izražanja, kolikor je to v skladu s temeljnimi vrednotami Evropske unije. Odločno podpiramo tudi razširitev področja uporabe člena 15 na obveznost hranjenja izbrisanih nezakonitih vsebin.

Prihodnja pogajanja z Evropskim parlamentom bi bilo treba izkoristiti za okrepitev možnosti nacionalnih organov za izvrševanje in za okrepitev varstva potrošnikov, tudi z uvedbo proaktivnih obveznosti glede potrebne skrbnosti za ponudnike spletnih tržnic. Le tako bodo lahko nadzorni organi učinkovito zajezili obsežno nezakonito trgovanje z blagom in živalmi. Predlagamo tudi prepoved anonimnega oglaševanja živali na spletnih tržnicah, tudi s strani zasebnih ponudnikov. Prihodnja pogajanja z Evropskim parlamentom so za Evropsko unijo priložnost, da v akt o digitalnih storitvah vključi cilje evropskega zelenega dogovora. Zato bi morale zelo velike spletne platforme v svojih ocenah tveganja upoštevati okoljske vidike, spletne tržnice pa bi morale zagotavljati tudi več informacij o trajnostni potrošnji.

Ker so poleg tega zelo velike spletne platforme vse pogostejše prostor za javno razpravo in nepogrešljivi distribucijski kanali za ponudnike medijskih storitev, bi bilo treba več pozornosti nameniti svobodi in pluralnosti medijev, kot sta zapisani v Listini. V ta namen bi bilo treba uvesti postopkovna pravila, ki bi velikim spletnim platformam prepovedovala, da bi s sklicevanjem na kršenje splošnih pogojev poslovanja platforme odstranile ali kako drugače vplivale na vsebine ali storitve, ki jih zagotavlja ponudnik medijskih storitev, ne da bi se predhodno posvetovale s ponudnikom medijskih storitev. Poleg tega je treba v členu 12 – ali na drugem primernem mestu – poudariti, da je treba pri dikciji in uporabi splošnih pogojev poslovanja platforme ustrezno upoštevati svobodo in pluralnost medijev. Platforme bi morale sprejeti kodeks ravnanja, v katerem bi bile te zahteve jasneje določene. Zaskrbljeni smo tudi zaradi funkcionalnosti nadzorne strukture akta o digitalnih storitvah, ki je ključna za njegov uspeh. Še naprej si je treba prizadevati za to, da se izkoriščajo sinergije z obstoječimi institucijami (kot je Skupina evropskih regulatorjev za avdiovizualne medijske storitve (ERGA)) in možnosti za njihovo sodelovanje. V zvezi s tem nam je pomembno tudi, da še naprej uporabljamo obstoječe in preverjene mehanizme sodelovanja, kot so tisti iz memoranduma o soglasju, ki so ga sklenili člani skupine ERGA. V tem celotnem okviru je treba poleg tega zagotoviti, da se ohranijo pristojnosti držav članic na tem področju.

Nemčija pa se zavzema tudi za to, da se neprofitni izobraževalni in raziskovalni repozitoriji ne opredelijo kot „spletne platforme“, saj ti repozitoriji ne predstavljajo tveganja, ki naj bi ga odpravili z aktom o digitalnih storitvah.

Verjamemo, da bodo ti vidiki resno in skrbno upoštevani ter vključeni v razprave med prihodnjimi pogajanji z Evropskim parlamentom.

IZJAVA POLJSKE

Izjava Poljske o aktu o digitalnih storitvah

Poljska podpira kompromisno besedilo Uredbe o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES, ki ga je pripravilo predsedstvo, da bi na seji Sveta za konkurenčnost 25. novembra 2021 dosegli splošni pristop.

Kljub temu odločno poudarjamo, da so potrebne izboljšave, da bi predlog akta o digitalnih storitvah v celoti opolnomočil potrošnike EU in da bi se njegove določbe učinkovito izvrševale.

Jasno bi bilo treba navesti, da akt o digitalnih storitvah ustrezno uravnoveša potrebo po hitri odstranitvi nezakonite vsebine s spleta in zaščito svobode izražanja in obveščanja. Akt o digitalnih storitvah bi moral vključevati jasne določbe glede pristojnosti nad temi platformami, da bi bili morebitni izvršilni ukrepi, ki se uporabljajo, učinkoviti in zadostni.

Pri izvršilnem mehanizmu iz akta o digitalnih storitvah, temelječem na načelu države izvora, ki je ključno načelo notranjega trga, ki malim ponudnikom posredniških storitev v EU prinaša nesporne koristi v smislu priložnosti za rast, bi bilo treba upoštevati zadostno vključenost države članice, kjer se nahajajo prejemniki storitve. Koordinator digitalnih storitev v namembni državi lahko zagotovi dragoceno poznavanje nacionalnega prava in lokalnih razmer v zadevni državi članici.

Poleg tega bi morali biti zelo velike spletne platforme in zelo veliki spletni iskalniki ustrezno zastopani na ozemlju EU ter bi morali vzpostaviti ustrezne kanale za dvosmerno komuniciranje, zlasti s pristojnimi organi iz vseh držav članic. V aktu o digitalnih storitvah bi bilo treba predvideti obveznost ponudnikov storitev, da potrdijo prejem korespondence prek kontaktne točke.

Nazadnje, v besedilu akta o digitalnih storitvah je treba ohraniti določbe, ki pojasnjujejo, da zadevni akt ne posega v pravico prejemnikov ali zadevnih posameznikov oziroma subjektov, da se pritožijo zoper odločitve pred sodiščem ali upravnim organom države, v kateri imajo sedež oziroma začasno ali stalno prebivališče, v skladu z veljavnim pravom navedene države.

Prepričani smo, bodo navedene konstruktivne in racionalne izboljšave prispevale k temu, da bo med prihodnjimi medinstitucionalnimi pogajanja dosežen zadovoljiv kompromis.

SKUPNA IZJAVA ITALIJE IN ŠPANIJE

SKUPNA IZJAVA O AKTU O DIGITALNIH STORITVAH

Italija in Španija podpirata kompromisno besedilo predsedstva, da bi splošni pristop sprejeli na seji Sveta za konkurenčnost 25. novembra 2021.

Vendar odločno poudarjamo, da so potrebne izboljšave, da se akt o digitalnih storitvah med nadaljnjim postopkom pogajanjih ne bi razvedenil.

Na primer, menimo, da bi morale biti obveznosti glede sledljivosti, ki so določene za spletne tržnice v členu 24a, razširjene, da se zagotovi spoštovanje načela: „kar je nezakonito zunaj spleta, je nezakonito tudi na spletu“.

Te obveznosti so dejansko potrebne za preprečevanje goljufivih podjetij in zaustavitev kroženja nezakonitih vsebin in izdelkov po različnih digitalnih storitvah in številnih ponudnikih posredniških storitev, kar bi prispevalo k oblikovanju varnega, preglednega in zaupanja vrednega digitalnega okolja.

Zato podpiramo razširitev področja uporabe člena 24a na ponudnike gostovanja, spletno gostovanje, omrežja za dostavo vsebin, registre in regulatorje sistema domenskih imen ter plačilne in oglaševalske storitve.

Prepričani smo, da bo ta zahteva ustrezno in resno upoštevana v prihodnjih pogajanjih.

IZJAVA MADŽARSKE

Izjava Madžarske o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES

Madžarska pripisuje velik pomen varstvu svobode izražanja in svobode govora državljanov EU, vključno s svobodo in pluralnostjo medijev. Zato smo zavezani, da zagotovimo še učinkovitejše izvrševanje uredbe o aktu o digitalnih storitvah.

Da bi imeli potrebno varovalo pred odstranitvijo zakonite vsebine, bi morali imeti nacionalni organi možnost platformam naložiti, naj obnovijo odstranjeno zakonito vsebino. Platforme morajo pri odločitvi za odstranitev vsebine ali profilov uporabnikov tem omogočiti dostop do učinkovitega pravnega sredstva. V zvezi s tem je za nas nadvse pomembno, da akt o digitalnih storitvah ne posega v pravico uporabnikov, da pred sodiščem države, v kateri prebivajo, začnejo postopek proti odločitvi spletne platforme v skladu z nacionalnim pravom te države.

Načelo države izvora je bistveno osnovno pravilo enotnega trga in zagotavlja dobiček v smislu zagotavljanja predvidljivega regulativnega okolja za manjše evropske ponudnike posredniških storitev. Vendar pa takih koristi ne prinaša državljanom EU. Obstajajo asimetrije med pravicami ponudnikov spletnih storitev in njihovih uporabnikov, pa tudi v zvezi z javnimi organi, ki nimajo orodij, ki bi jih potrebovali, da bi popolnoma zaščitili uporabnike pred zlorabami. Ta problem še poslabšuje dejstvo, da vedno več storitev in platform brez zakonitega sedeža v EU cilja na državljane držav članic.

Pri ohranjanju načela države izvora na ravni EU kot splošnega pravila ne smemo pozabiti, da moramo zaščititi legitimne interese naših potrošnikov.

Da bi okrepili vlogo potrošnikov EU in zagotovili učinkovito izvrševanje določb akta o digitalnih storitvah, bi bilo vredno razmisliti o možnosti dejavnejšega vključevanja regulativnih organov v namembnih državah v nadzor nad zelo velikimi spletnimi platformami in zelo velikimi spletnimi iskalniki. Menimo, da je za pravilno razumevanje in obravnavo primerov praks moderiranja vsebin pogosto potrebno poglobljeno razumevanje posebnosti nacionalnega prava in družbeno-kulturnega okvira.

Madžarska zato poziva k ambicioznejšemu pristopu, da bi zagotovili čim višjo raven varstva pravic potrošnikov. Za doseg te ciljev so potrebne rešitve, prilagojene temu hitro spreminjajočemu se ekosistemu platformnega gospodarstva, to pa pomeni temeljito oceno naših temeljnih načel.

IZJAVA FINSKE

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES

Finska podpira kompromisno besedilo predsedstva, da bi splošni pristop sprejeli na seji Sveta za konkurenčnost 25. novembra 2021.

Kljub temu je pomembno, da se v zvezi s predlaganimi določbami o sankcijah v besedilu med trialogi zagotovi prilagodljivost, ki bi državam članicam omogočila, da v nacionalni zakonodaji določijo najvišje globe v zvezi z različnimi obveznostmi iz akta o digitalnih storitvah.

Poleg tega bi morale imeti države članice dovolj maneverskega prostora na nacionalni ravni, da se v posebnih primerih, ko se javnim organom naloži zakonska obveznost, da na nacionalni ali neprofitni podlagi opravljajo storitev, ki jo je mogoče opredeliti kot posredniško storitev, odločijo za uvedbo upravnih glob za javne organe ali proti njej.

IZJAVA LUKSEMBURGA

Izjava Luksemburga o aktu o digitalnih storitvah in aktu o digitalnih trgih

S predlogoma aktov o digitalnih storitvah in digitalnih trgih naj bi vzpostavili popolnoma operativen notranji trg tako za poklicne uporabnike kot za potrošnike, in sicer z uvedbo harmoniziranega pravnega okvira, ki bo zagotovil varnejše spletno okolje in lojalno konkurenco po vsej Evropski uniji.

Luksemburg odločno podpira cilj, da se vzpostavi jasen in dosleden okvir, s katerim bo odpravljena trenutna pravna razdrobljenost, ki je posledica različnih nacionalnih zakonodaj na področjih, ki jih zajemata akta o digitalnih storitvah in digitalnih trgih. Luksemburg lahko zato podpre kompromisni sveženj, ki ga je predlagalo slovensko predsedstvo in je bil v pogajanjih dogovorjen v okviru Sveta, saj vključuje vse elemente, potrebne za doseg kakovostnega dogovora z Evropskim parlamentom.

Med nadaljnjimi pogajanjmi bo Luksemburg pozorno spremljal, da bodo v besedilih ohranjene ali celo okrepljene koristi kar največje harmonizacije, po potrebi dopolnjene z vzajemnim priznavanjem, ter da ne bo vključeno nobeno novo odstopanje, možnost čezmerne prenašanja ali kakršna koli drugačna prilagodljivost za nacionalne zakonodajalce ali nacionalne organe. Prav tako bomo vztrajali, da se ohrani raven ambicij iz predlogov Evropske komisije, kar zadeva pogoje za varno spletno okolje ter pravičen in konkurenčen dostop do trga.

Akt o digitalnih storitvah

Za oblikovanje visoke stopnje varnosti na spletu je evropski pristop bistvenega pomena.

Luksemburg je zavezan načelom, določenim v direktivi o elektronskem poslovanju, zlasti načelu države izvora, ki predstavlja bistven element za dobro delovanje notranjega trga, ki zagotavlja, da se podjetjem ni treba prilagajati 27 različnim nacionalnim zakonodajam. To bi bila za mala podjetja nemogoča naloga in velik odvračilni dejavnik za čezmejno prodajo. Splošni pristop, ki ga je predlagalo slovensko predsedstvo, ta pristop spoštuje in ga je treba ohraniti.

Po isti logiki Luksemburg glede *izvrševanja* vztraja pri usklajenosti in enotnosti uporabe pravil, da bi vsem deležnikom zagotovili pravno varnost. Harmonizacija je ključnega pomena ne le za sama materialna pravila, ampak tudi kar zadeva njihovo razlago in uporabo. Digitalne storitve so po svoji naravi čezmejne. Zato bi bilo kontraproduktivno, če bi bilo v posameznem primeru za uporabo pravil iz akta o digitalnih storitvah sočasno pristojnih 27 organov. Luksemburg z zadovoljstvom ugotavlja, da je za *izvrševanje* harmoniziranih pravil iz akta o digitalnih storitvah načeloma pristojna država, v kateri ima sedež posrednik, zlasti zahvaljujoč tesnejšemu sodelovanju z drugimi državami članicami in Komisijo, razen v primeru zelo velikih akterjev.

Zaradi njihove vseevropske narave namreč Luksemburg pozdravlja izključna pooblastila, dodeljena Evropski komisiji v zvezi s čezmejnimi sistemskimi vprašanji, povezanimi z zelo velikimi spletnimi platformami, kot je predlagano v kompromisnem besedilu slovenskega predsedstva. Ta rešitev ohranja logiko enotne uporabe na enak način kot mehanizem *izvrševanja* na podlagi države sedeža. Ta sistem odraža tudi pristop, uporabljen v okviru akta o digitalnih trgih, pri katerem ima Komisija izključna izvršna pooblastila v razmerju do velikih digitalnih „vratarjev“.

Nazadnje Luksemburg odločno podpira horizontalno naravo akta o digitalnih storitvah, ki se uporablja za vse vrste posrednikov in vse vrste nezakonitih vsebin, razen če na ravni EU obstajajo bolj specifična pravila. Opozarjamo, da se akta o digitalnih storitvah ne sme preobremeniti s poskusi, da bi razrešili vse težave v zvezi z digitalnimi storitvami, saj je treba upoštevati, da že obstajajo ali so v pripravi številne sektorske pobude¹. Akt o digitalnih storitvah ne obstaja v pravni praznini in za spletne posrednike se uporabljajo številni, nekateri pred kratkim sprejeti, evropski zakonodajni akti. Luksemburg se bo še naprej zavzemal proti temu, da bi v akt o digitalnih storitvah vključevali vprašanja z drugih področij politike, da bi ohranili praktična pravila in kar najbolj povečali možnosti, da so zakonodajalca zadevni akt čim prej sprejmeta.

¹ Med drugim uredba o terorističnih spletnih vsebinah, direktiva o avtorskih pravicah, direktiva o o avdiovizualnih medijskih storitvah ali predlog uredbe o splošni varnosti proizvodov.

Akt o digitalnih trgih

Luksemburg v celoti podpira cilje akta o digitalnih trgih, da se vzpostavijo enaki konkurenčni pogoji in prepovejo nelojalna ravnanja glavnih digitalnih platform. Male in srednje velike platforme bi morale biti sposobne konkurirati velikim „vratarjem“, da bi lahko svoje storitve ponujale čezmejno in v celoti izkoristile notranji trg. To bi zaradi večje izbire in boljših pogojev najbolj koristilo evropskim potrošnikom.

Splošni pristop, ki ga je pripravilo slovensko predsedstvo, ohranja te cilje in pri tem upošteva cilj harmonizacije, zlasti s pojasnitvijo in omejitvijo maneverskega prostora držav članic, kar zadeva sprejemanje zakonodaje na nacionalni ravni. Samo s skupnim evropskim pristopom je mogoče obvladovati moč „vratarjev“ na enotnem trgu. Luksemburg bo pozorno spremljal, da se ti cilji ne bi razvodenili, zlasti horizontalne določbe, ki pojasnjujejo, da ima akt o digitalnih trgih prednost pred nacionalnim pravom (glej člen 1(5)).
